

مدل ساختاری حساسیت بین فردی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار با نقش واسطه‌ای خودخاموشی و ترس از خود در دانشجویان زن

The Structural Model of Interpersonal Sensitivity Based on Maladaptive Schemas with the Mediating Role of Self-Silencing and Fear of Self in Female University Students

Reza Almasi

M.A. Student of Clinical Psychology, Department of Clinical Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran.

Seyyed Mehdi Sarkeshikiyan*

Instructor, Clinical and Health Psychology Group, Faculty of Medical Sciences, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran.
mehdikiyan110@gmail.com

رضا الماسی

دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی، گروه روان شناسی بالینی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

سیدمهدی سرکشکیان (نویسنده مسئول)

مربی گروه روان شناسی بالینی و سلامت، دانشکده علوم پزشکی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

Abstract

This study aimed to examine the mediating role of self-silencing and fear of self in the relationship between rejection and disconnection schemas and interpersonal sensitivity among female university students. The present research was a descriptive-correlational study utilizing structural equation modeling. The statistical population consisted of female students at the Islamic Azad University and Qom University of Medical Sciences during the academic year 2023–2024. Using convenience sampling, a sample of 308 participants was selected and included in the study. The instruments employed were the Interpersonal Sensitivity Measure (IPSM; Boyce & Parker, 1989), the Young Schema Questionnaire-Short Form (YSQ-SF; Young, 2003), the Silencing the Self Scale (STSS; Jack & Dill, 1992), and the Fear of Self Questionnaire (FSQ; Aradama et al., 2013). Data were analyzed using structural equation modeling. The results indicated a good fit for the proposed model. Findings revealed significant positive correlations between rejection and disconnection schemas, self-silencing, fear of self, and interpersonal sensitivity ($p < 0.001$). Moreover, rejection and disconnection schemas indirectly predicted interpersonal sensitivity through the mediating effects of self-silencing and fear of self ($p < 0.001$). These results suggest that rejection and disconnection schemas, considering the critical mediating roles of self-silencing and fear of self, can explain interpersonal sensitivity among female students. The findings emphasize that psychological interventions should focus on reducing fear of self and encouraging emotional expression to improve interpersonal sensitivity.

Keywords: Rejection and Disconnection Schemas, Self-Silencing, Fear of Self, Interpersonal Sensitivity.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌ای خودخاموشی و ترس از خود در رابطه بین طرحواره‌های طرد و بریدگی با حساسیت بین فردی در دانشجویان زن انجام شد. پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش دانشجویان زن دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم پزشکی قم در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳ بودند. به روش نمونه‌گیری در دسترس، نمونه‌ای به تعداد ۳۰۸ نفر انتخاب و در مطالعه شرکت کردند. ابزارهای این پژوهش شامل سنجه حساسیت بین فردی (IPSM، بایس و پارکر، ۱۹۸۹)، فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه یانگ (YSQ-SF، یانگ، ۲۰۰۳)، مقیاس خودخاموشی (STSS، جک و دیل، ۱۹۹۲) و پرسشنامه ترس از خود (FSQ، آراداما و همکاران، ۲۰۱۳) بودند. داده‌ها با استفاده از روش معادلات ساختاری تجزیه و تحلیل شدند. نتایج معادلات ساختاری حاکی از برازش مناسب مدل بود. یافته‌ها نشان داد که بین طرحواره حوزه طرد و بریدگی، خودخاموشی و ترس از خود با حساسیت بین فردی، رابطه مثبت معناداری وجود دارد ($p < 0.001$). همچنین طرحواره حوزه طرد و بریدگی به صورت غیر مستقیم و از طریق متغیرهای واسطه‌ای خودخاموشی و ترس از خود قادر به پیش‌بینی حساسیت بین فردی بود ($p < 0.001$). این نتایج نشان می‌دهد که طرحواره‌های طرد و بریدگی با توجه به نقش مهم خودخاموشی و ترس از خود می‌توانند تبیین کننده حساسیت بین فردی در دانشجویان زن باشند. این نتیجه تأکید می‌کند که در درمان‌های روان‌شناختی، توجه ویژه‌ای باید به کاهش ترس از خود و تشویق به ابراز هیجانات داده شود تا حساسیت بین فردی بهبود یابد.

واژه‌های کلیدی: طرحواره‌های طرد و بریدگی، خودخاموشی، ترس از خود، حساسیت بین فردی.

مقدمه

دانشجویان زن یکی از اقشار مهم و تأثیرگذار در هر جامعه‌ای محسوب می‌شوند که نقش بسزایی در توسعه علمی، فرهنگی و اجتماعی دارند. این گروه، به دلیل شرایط خاص سنی، تحصیلی، اجتماعی و فرهنگی، با چالش‌های متعددی در مسیر رشد و سلامت روان خود مواجه هستند (پای^۱ و همکاران، ۲۰۲۴). از جمله این چالش‌ها می‌توان به فشارهای آموزشی، نگرانی از آینده شغلی، تعارض‌های خانوادگی، نقش‌های جنسیتی سنتی، و نیز فشارهای اجتماعی ناشی از انتظارات فرهنگی اشاره کرد. این مسائل ممکن است زمینه‌ساز آسیب‌های روانی متعددی از جمله اضطراب، افسردگی، مشکلات هویتی و دشواری در روابط بین فردی شود (هیل و ورا^۲، ۲۰۲۵). در این میان، یکی از ویژگی‌های روان‌شناختی مهم که می‌تواند زمینه‌ساز آسیب‌های بیشتر در روابط اجتماعی و عملکرد روانی دانشجویان زن باشد، حساسیت بین فردی^۳ است (ژو^۴ و همکاران، ۲۰۲۴). حساسیت بین فردی به عنوان متغیر ملاک این پژوهش، به حالتی اطلاق می‌شود که در آن فرد نسبت به ارزیابی‌ها، قضاوت‌ها و واکنش‌های دیگران حساسیت افراطی نشان می‌دهد و به‌طور مداوم در تلاش است تا پذیرش و تأیید اجتماعی را کسب کند (گیورگیادس^۵ و همکاران، ۲۰۲۳). افراد با حساسیت بین فردی بالا معمولاً دچار اضطراب در روابط بین فردی هستند، تمایل دارند از تعارض اجتناب کنند، و نسبت به طرد یا انتقاد بسیار آسیب‌پذیرند. این ویژگی روان‌شناختی در صورت تداوم و تشدید، می‌تواند به اختلالات اضطرابی، افسردگی، و اختلال شخصیت اجتنابی منجر شود (لیو^۶ و همکاران، ۲۰۲۴).

پژوهش‌های پیشین نشان داده‌اند که حساسیت بین فردی با متغیرهای مختلفی در ارتباط است که یکی از آن‌ها طرحواره‌های ناسازگار اولیه^۷ است (رازقی و همکاران، ۱۴۰۴). طرحواره‌های ناسازگار اولیه الگوهای عمیق و پایدار شناختی-هیجانی هستند که در دوران کودکی به واسطه تجارب ناکارآمد و تعامل با مراقبین شکل گرفته و در طول زندگی فعال باقی می‌مانند (کاردوسو^۸ و همکاران، ۲۰۲۴). این طرحواره‌ها در موقعیت‌های مختلف فعال شده و بر ادراک، هیجانات و رفتار فرد تأثیر می‌گذارند، به‌گونه‌ای که افراد اغلب بدون آگاهی از آن‌ها، واکنش‌هایی تکراری و ناکارآمد نشان می‌دهند (بلکمن^۹ و همکاران، ۲۰۲۴). طرحواره‌های ناسازگار اولیه را در پنج حوزه اصلی بریدگی و طرد^{۱۰}، خودگردانی و عملکرد مختل^{۱۱}، محدودیت‌های مختل^{۱۲}، جهت‌گیری به سوی دیگران^{۱۳} و گوش‌به‌زنگی افراطی و بازداری^{۱۴} تقسیم‌بندی شده‌اند (دیرزیات^{۱۵} و همکاران، ۲۰۲۴). بر اساس شواهد پژوهشی، افرادی که دارای طرحواره‌های ناسازگار فعال، به‌ویژه در حوزه‌هایی چون بریدگی و طرد هستند، بیشتر مستعد تجربه حساسیت بین فردی‌اند (حیاتی و همکاران، ۱۴۰۲). طرحواره حوزه طرد و بریدگی به الگوهای ناسازگار اولیه‌ای اشاره دارند که فرد در اثر تجربیات اولیه طرد، بی‌اعتمادی، رهاشدگی یا بی‌عاطفگی در روابط نزدیک، شکل می‌دهد (استوار و همکاران^{۱۶}، ۲۰۲۱). این طرحواره‌ها باعث می‌شوند فرد دنیا را جایی ناامن و روابط را تهدیدکننده تجربه کند. چنین باورهایی می‌توانند منجر به حساسیت بین فردی بالا شوند، چرا که فرد به شدت نگران طرد شدن، عدم تأیید یا قضاوت منفی از سوی دیگران است و در روابط اجتماعی دچار اضطراب، اجتناب یا وابستگی افراطی می‌شود (هیدس^{۱۷} و همکاران، ۲۰۲۲).

با وجود اهمیت رابطه مستقیم بین طرحواره‌های ناسازگار و حساسیت بین فردی، شواهد فزاینده‌ای نشان می‌دهد که متغیرهای روان‌شناختی میانجی می‌توانند این رابطه را تبیین کنند و درک عمیق‌تری از فرآیندهای زیربنایی آن ارائه دهند. در این راستا، دو متغیر مهم که می‌توانند نقش واسطه‌ای ایفا کنند، خودخاموشی^{۱۸} و ترس از خود^{۱۹} هستند. خودخاموشی به مجموعه‌ای از الگوهای شناختی و رفتاری اشاره دارد که در آن فرد به‌منظور حفظ روابط و جلوگیری از تعارض، از ابراز نیازها، هیجانات و عقاید خود امتناع می‌ورزد (مام

1 Pei

2 Hill & Vera

3 Interpersonal sensitivity

4 Zhu

5 Georgiades

6 Liu

7 early maladaptive schemas

8 Cardoso

9 Blackman

10 disconnection and rejection

11 impaired autonomy and performance

12 impaired limits

13 other-directedness

14 overvigilance and inhibition

15 Dirzyte

16 Ostovar

17 Hides

18 self-silencing

19 fear of self

شریفی و همکاران، ۱۴۰۳). این مفهوم اغلب در زنان به دلیل فشارهای فرهنگی و اجتماعی برای مطیع بودن، اهمیت بیشتری می‌یابد. زنان خودخاموش به‌جای بیان احساسات و خواسته‌های خود، تمایل دارند با سرکوب هیجان‌ها، حفظ ظاهر و انطباق با دیگران، از تعارضات پرهیز کنند. این الگو با افزایش حساسیت نسبت به بازخوردهای دیگران، اضطراب اجتماعی و کاهش عزت نفس همراه است (پروایی و همکاران، ۱۴۰۲). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که خودخاموشی نه‌تنها با حساسیت بین فردی همبستگی دارد (اینمان و لاندن^۱، ۲۰۲۲)، بلکه تحت تأثیر طرحواره‌هایی نظیر اطاعت، محرومیت هیجانی و نقص/شرم نیز قرار می‌گیرد. در واقع، طرحواره‌های ناسازگار با ایجاد باورهای ناهنجار درباره ارزش خود و دیگران، زمینه را برای کاهش عزت نفس و رفتارهای خودخاموش‌گر فراهم می‌سازند (کایا و کایا^۲، ۲۰۲۳). متغیر مهم دیگر، ترس از خود است. این سازه به ترس و نگرانی افراد از ابعاد بالقوه منفی یا آسیب‌رسان درونی خود مانند ترس از خشم، خودخواهی، یا کنترل‌ناپذیری در شرایط خاص اشاره دارد (کولینز^۳ و همکاران، ۲۰۲۳). افراد با ترس از خود، به‌طور مداوم تلاش می‌کنند تا جنبه‌های خاصی از خود را انکار یا سرکوب کنند و از مواجهه با هیجانات منفی بپرهیزند (اینوزو^۴ و همکاران، ۲۰۲۲). این ویژگی می‌تواند به اجتناب اجتماعی، دشواری در ابراز وجود و افزایش حساسیت بین فردی منجر شود (لطیف و مولدینگ^۵، ۲۰۲۵). از سوی دیگر، طرحواره‌های ناسازگار اولیه مانند نقص/شرم، بازداری هیجانی، و معیارهای سخت‌گیرانه نیز ممکن است با ایجاد نگرش‌های منفی نسبت به خود، ترس از خود را تقویت کنند (جائیگر^۶ و همکاران، ۲۰۲۱).

بر این اساس، می‌توان فرض کرد که خودخاموشی و ترس از خود به عنوان سازوکارهای روان‌شناختی می‌توانند مسیر تأثیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر حساسیت بین فردی را تسهیل یا تبیین کنند. این مدل مفهومی می‌تواند بینش جدیدی درباره عوامل عمیق و تعاملات پیچیده مؤثر بر حساسیت بین فردی، به‌ویژه در میان دانشجویان زن، فراهم آورد. با توجه به پیامدهای گسترده حساسیت بین فردی بر سلامت روان، عملکرد تحصیلی و روابط اجتماعی دانشجویان زن، و نیز نقش بنیادین طرحواره‌های ناسازگار در شکل‌دهی به سبک‌های تعامل بین فردی، بررسی سازوکارهای میانجی نظیر خودخاموشی و ترس از خود از اهمیت بالایی برخوردار است. انجام این پژوهش می‌تواند به درک عمیق‌تر فرآیندهای شناختی و هیجانی زیربنایی حساسیت بین فردی در زنان جوان بینجامد و مسیر طراحی مداخلات روان‌درمانی مؤثر را هموار سازد. از سوی دیگر، با وجود مطالعات متعددی که به‌صورت جداگانه به متغیرهای مطرح‌شده پرداخته‌اند، پژوهش‌هایی که این متغیرها را در قالب یک مدل ساختاری جامع بررسی کرده باشند، به‌ویژه در جامعه ایرانی و با تمرکز بر دانشجویان زن، بسیار اندک و محدود هستند. بنابراین، این مطالعه می‌تواند خلأ پژوهشی مهمی را در ادبیات روان‌شناسی شخصیت، شناخت و جنسیت پر کرده و زمینه‌ساز گسترش پژوهش‌های کاربردی در حوزه ارتقاء سلامت روان زنان جوان در محیط‌های دانشگاهی شود. بنابراین این پژوهش با هدف مدل ساختاری حساسیت بین فردی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار با توجه به نقش واسطه‌ای خودخاموشی و ترس از خود در دانشجویان زن انجام شد.

روش

پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع مدلیابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان زن دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم پزشکی قم در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳ بودند. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کلاین^۷ (۲۰۲۳) استفاده شد و به روش نمونه‌گیری در دسترس نمونه‌ای به تعداد ۳۰۸ نفر انتخاب و پرسشنامه را تکمیل کردند. معیار ورود به پژوهش عبارت بود از، رضایت و داوطلبانه بودن شرکت در پژوهش، جنسیت زن، دامنه سنی بین ۱۸ تا ۸۰ سال، نداشتن بیماری‌های جسمی و روان‌شناختی حاد، نداشتن سابقه مصرف الکل و مواد، نداشتن سابقه مشروط یا تعلیق در ترم جاری و قرار نگرفتن در مرحله طلاق قانونی براساس خوداظهاری بود و معیار خروج از پژوهش عبارت بود از کامل نکردن پرسشنامه‌ها و نداشتن زمان کافی جهت شرکت در پژوهش بود. شرکت‌کنندگان به صورت آنلاین از طریق لینک دعوت پاسخگویی به پرسشنامه‌های این پژوهش در برنامه‌های واتس آپ و تلگرام، به پرسشنامه‌های موجود

1 Inman & London

2 Kaya & Kaya

3 Collins

4 Inozu

5 Latif & Moulding

6 Jaeger

7 Kline

در پرس‌لاین پاسخ دادند. در پرسشنامه‌ها برای رعایت اصول اخلاقی این عنوان قید شده بود که اطلاعات هر پرسشنامه کاملاً به صورت محرمانه بود. عدم پژوهشگران با دقت ملاحظه‌های اخلاقی را رعایت کردند تا از هرگونه آسیب جسمی یا روانی به شرکت‌کنندگان اجتناب کنند که شامل آسیب‌های جسمی، عاطفی و روانی ناشی از شرکت در پژوهش می‌شد. همچنین در صورت تمایل از نتایج پژوهش، پس از اتمام پژوهش نتایج در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت. در نهایت، داده‌ها با استفاده از روش تحلیل معادلات ساختاری و با نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۹ و SmartPLS نسخه ۳ تحلیل شدند.

ابزار سنجش

سنجه حساسیت بین فردی^۱ (IPSM): وسط بایس و پارکر^۲ (۱۹۸۹) ساخته شد و ویژگی‌های روان‌سنجی آن روی ۲۶۵ شرکت‌کننده در مراکز درمانی مورد ارزیابی قرار گرفت. این ابزار شامل ۳۶ عبارت و پنج زیرمقیاس آگاهی بین فردی، نیاز به تأیید، اضطراب جدایی، کم‌رویی و درون شکننده است. پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت چهار درجه‌ای از «کاملاً مخالفم» (نمره ۱) تا «کاملاً موافقم» (نمره ۴) نمره‌گذاری می‌شود؛ دامنه نمرات بین ۳۶ تا ۱۴۴ است و نمرات بالاتر نشان‌دهنده حساسیت بین فردی بیشتر است. روایی ملاکی این ابزار به روش روایی همزمان با زیرمقیاس روان‌رنجوری در سیاهه شخصیت آیزنک بررسی و ۰/۴۵ گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ روی نمونه‌های فوق، ۰/۸۶ محاسبه شد (بایس و پارکر، ۱۹۸۹). محمدیان و همکاران (۲۰۱۷) روایی سازه این سنجه را به روش روایی واگرا با مقیاس مطلوبیت اجتماعی روی ۳۸۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بررسی کردند و همبستگی منفی ۰/۴۷- را نشان دادند و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ نیز ۰/۷۳ به دست آمد. در پژوهش حاضر ضریب پایایی آلفای کرونباخ سنجه حساسیت بین فردی ۰/۸۹ بدست آمد.

پرسشنامه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه^۳ (YSQ-SF): این ابزار در سال ۲۰۰۳ توسط یانگ و همکاران با ۷۵ گویه طراحی شد و ۵ حوزه طرح‌واره اولیه ناسازگار را اندازه‌گیری می‌کند. آزمودنی در یک طیف لیکرت ۶ درجه‌ای از کاملاً غلط (۱) تا کاملاً درست (۶) به آن پاسخ می‌دهد. طرح‌واره بریدگی و طرد با سؤال‌های ۱ تا ۲۵، خودگردانی و عملکرد مختل با سؤال‌های ۲۶ تا ۴۵، دیگر جهت‌مندی با سؤال‌های ۴۶ تا ۵۵، گوش به زنگی بیش از حد و بازداری با سؤال‌های ۵۶ تا ۶۵ و محدودیت‌های مختل با سؤال‌های ۶۶ تا ۷۵ ارزیابی می‌شود. کمینه و بیشینه نمره فرد بین ۷۵ تا ۴۵۰ است. کسب نمرات بیشتر توسط آزمودنی، طرح‌واره‌های ناسازگار بیشتر در فرد را نشان می‌دهد. روایی همگرای این پرسشنامه با پرسشنامه پریشانی روان‌شناختی کسلر و همکاران (۲۰۰۲) بالا و مقدار آن ۰/۵۶ بود (پیلکینگتون^۴ و همکاران، ۲۰۲۱). اویی و بارنوف^۵ (۲۰۰۷) پایایی ابزار را با روش آلفای کرونباخ برای تک تک خرده مقیاس‌ها بالای ۰/۷۰ گزارش کردند. در ایران نیز دهقانی و همکاران (۱۳۹۴) همسانی درونی آن را به روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۷۰ و برای ۱۵ عامل ۰/۶۹ تا ۰/۸۳ گزارش کرده‌اند. همچنین نتایج تحلیل عاملی نشان داد که عامل‌های استخراج شده از قابلیت قابل قبول و رضایت‌بخش برخوردار بودند. روایی همگرایی پرسشنامه با ابزارهای اندازه‌گیری درماندگی روان‌شناختی، عاطفه مثبت و منفی، اعتمادبه‌نفس و آسیب‌پذیری شناختی برای نشانگان اختلال افسردگی و اختلال شخصیت مورد بررسی قرار گرفت و نتایج همبستگی برای شش ملاک مذکور به ترتیب ۰/۳۹، ۰/۴۰، ۰/۳۴، ۰/۳۷، ۰/۳۹- و ۰/۳۶- به دست آمد (لطیفی، ۱۳۸۵). در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای حیطه اول انفصال و طرد (۰/۷۲)؛ حیطه دوم خودگردانی و عملکرد مختل (۰/۷۷)؛ حیطه سوم محدودیت‌های مختل (۰/۸۱)؛ حیطه چهارم دیگر جهت‌مندی (۰/۸۰) و حیطه پنجم گوش به زنگی بیش از حد و بازداری (۰/۷۶) به دست آمده است.

مقیاس خود خاموشی^۶ (STSS): مقیاس خود خاموشی توسط جک و دیل^۷ (۱۹۹۲) تدوین شده است که شامل ۳۱ گویه پنج گزینه‌ای (کاملاً درست = ۵ تا کاملاً نادرست = ۱) که شامل چهار خرده مقیاس درک ظاهری از خود، قربانی کردن آگاهانه خود، خود خاموشی و تقسیم کردن خود است. حداقل نمره خود خاموشی ۳۱ و حداکثر نمره ۱۵۵ است. نمره‌ی بیشتر معادل میزان خود خاموشی بیشتر و نمره‌ی کمتر معادل میزان خود خاموشی کمتر است. جک و دیل (۱۹۹۲) ضریب پایایی آلفای کرونباخ این مقیاس را در زنان دانشجو ۰/۸۶، در زنان باردار ۰/۸۹ و در زنان پنهانده ۰/۹۴ و ضریب همبستگی معناداری (۰/۸۱) بین این مقیاس با پرسشنامه افسردگی

1 Inter Personal Sensitivity Measure

2 Boyce & Parker

3 Young Early Maladaptive Schema Questioner- Short Form

4 Pilkington

5 Oei & Baranoff

6 Silencing the Self Scale

7 Jack & Dill

بک ۲۱ ماده‌ای به دست آورند (جک و دیل، ۱۹۹۲). پروایی و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهش خود ضریب پایایی به وسیله آلفای کرونباخ این پرسشنامه را ۰/۸۳ به دست آوردند. رجبی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهش خود ضریب روایی واگرا آن با مقیاس ۱۲ ماده‌ای مهارت‌های هیجانی باگبی و همکاران (۱۹۹۴) بر روی ۵۰ نفر ۰/۱۹ به دست آمد. در پژوهش حاضر ضریب پایایی آلفای کرونباخ مقیاس خود خاموشی ۰/۹۲ بدست آمد.

پرسشنامه ترس از خود^۱ (FSQ): این پرسشنامه شامل ۲۰ گویه جهت اندازه‌گیری ادراک ترس از خویشتن است که توسط آرادما^۲ و همکاران (۲۰۱۳) ساخته شده است. پاسخگویی به این پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت شش درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۶) است و نمره بالاتر بیانگر ترس از خود بیشتر است. سازندگان پرسشنامه مقدار آلفای کرونباخ پرسشنامه را ۰/۹۲ گزارش دادند و روایی همگرای پرسشنامه را با مقیاس اضطراب، افسردگی و تنیدگی با مقدار همبستگی ۰/۴۵ الی ۰/۶۷ معنادار گزارش دادند. این پرسشنامه در ایران توسط قاسمی و همکاران (۱۴۰۰) در نمونه‌ای از دانشجویان اعتباریابی شد و نتایج تحلیل عاملی بیانگر ساختار تک عاملی در نسخه فارسی پرسشنامه ترس از خود بود. همچنین ضرایب آلفای کرونباخ و بازآزمایی با فاصله ۱۰ روز به ترتیب ۰/۹۴ و ۰/۸۶ بود که همسانی درونی و پایایی مطلوب این پرسشنامه را نشان می‌دهد. به علاوه همبستگی مابین نمرات نسخه فارسی پرسشنامه با پرسشنامه دوسوگرایی خویشتن و مقیاس افسردگی، اضطراب، تنیدگی در بازه‌ای از ۰/۴۹ تا ۰/۸۶ قرار گرفت که روایی همگرای آن را مورد تأیید قرار داده است. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ بدست آمد.

یافته ها

در پژوهش حاضر ۳۰۸ شرکت کننده با میانگین سنی ۳۰/۸۸ و انحراف معیار ۱۰/۲۶ مشارکت داشتند. تعداد ۲۶ نفر (۸/۴ درصد) پایه دارای مدرک کاردانی، ۱۱۵ نفر (۳۷/۳ درصد) کارشناسی، ۱۴۵ نفر (۴۷/۱ درصد) کارشناسی ارشد و ۲۲ نفر (۷/۱ درصد) دکتری بودند. جدول ۱ میانگین، انحراف معیار و ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۱. ضرایب همبستگی پیرسون و شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴
۱. حوزه طرد و بریدگی	-			
۲. خود خاموشی	۰/۴۸**	-		
۳. ترس از خود	۰/۴۸**	۰/۶۰**	-	
۴. حساسیت بین فردی	۰/۵۳**	۰/۷۲**	۰/۶۳**	-
میانگین	۱۰۹/۸۰	۱۰۲/۸۸	۹۱/۷۸	۹۳/۷۳
انحراف معیار	۲۸/۹۲	۱۹/۵۵	۲۲/۹۱	۱۵/۴۳
کجی	-۰/۴۷۳	-۰/۵۳۱	-۰/۱۹۵	۰/۴۸۴
کشیدگی	-۰/۶۸۴	-۰/۳۹۳	-۰/۸۳۵	۰/۷۴۷

* P<۰/۰۵ **P<۰/۰۱

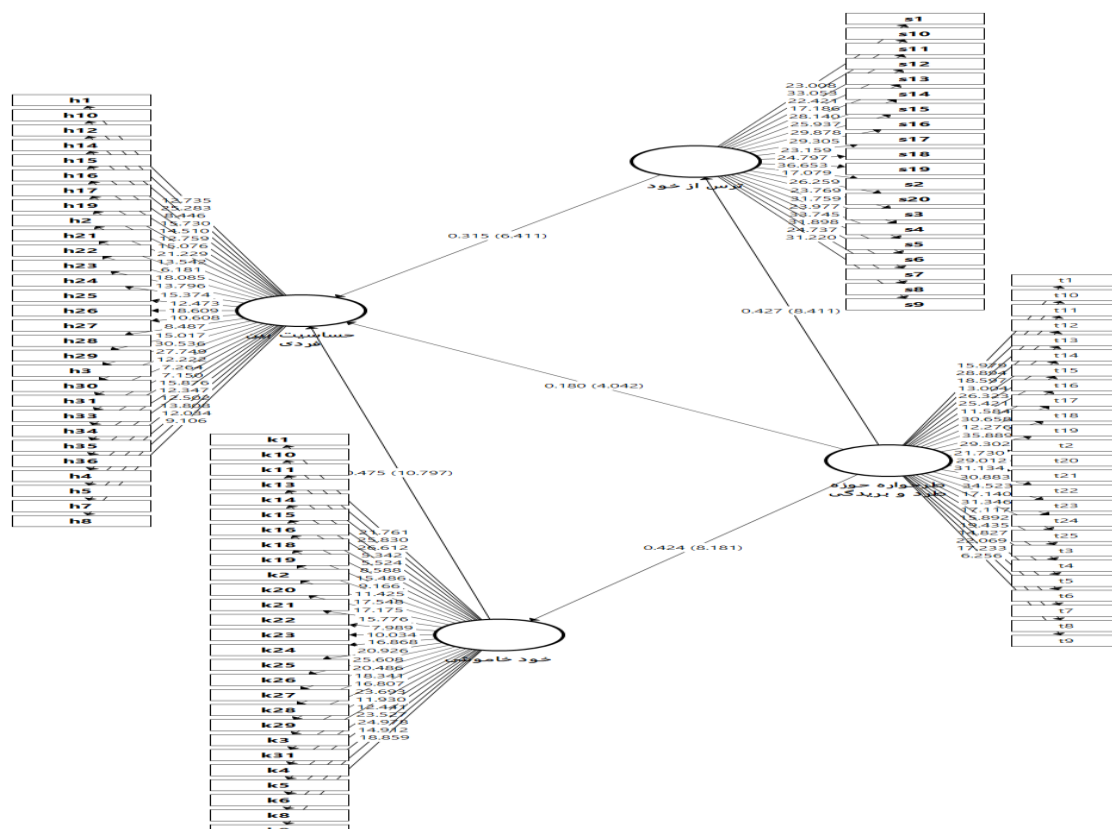
جدول ۱ نشان داد که بین طرحواره حوزه طرد و بریدگی، خود خاموشی و ترس از خود با حساسیت بین فردی، رابطه مثبت معناداری وجود دارد (P<۰/۰۱). این یافته به صورت آماری نشان می‌دهد که هرچه افراد بیشتر درگیر طرحواره‌های طرد و بریدگی، خودخاموشی و ترس از خود باشند، احتمالاً حساسیت بین فردی بیشتری نیز تجربه می‌کنند. به عبارت دیگر، این ویژگی‌های روان‌شناختی با تمایل به تأثیرپذیری یا آسیب‌پذیری در روابط اجتماعی، رابطه مثبتی دارند که از نظر آماری معنی‌دار است و تصادفی نیست. مقدار آماره چولگی و کشیدگی در بازه (۲، -۲) قرار دارد و این نشان از قابل قبول بودن این مقادیر برای نرمال بودن داده‌های این متغیر است. قبل از انجام تحلیل، نرمال بودن متغیر ملاک (حساسیت بین فردی)، استقلال خطاها و هم خطی متغیرهای پیش‌بین مورد بررسی قرار گرفت. نتایج

1 Fear of Self Questionnaire

2 Aardema

مدل ساختاری حساسیت بین فردی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار با نقش واسطه‌ای خودخاموشی و ترس از خود در دانشجویان زن
The Structural Model of Interpersonal Sensitivity Based on Maladaptive Schemas with the Mediating Role of Self ....

آزمون کلموگروف اسمیرنوف با (آماره $0.40/0$ و $0.05/0$) نشان از نرمال بودن متغیر حساسیت بین فردی است. طبق آماره دوربین واتسون که محدوده قابل قبول آن $1/5$ تا $2/5$ است (تورنر^۱، ۲۰۲۰)، در تحقیق حاضر میزان آن برای متغیرهای پیش‌بین در پیش‌بینی حساسیت بین فردی ($1/764$)، حاکی از استقلال خطاها است. یکی از شروط دیگر، عدم هم خطی متغیرهای پیش‌بین است و معیار سنجش این شرط، عامل تورم واریانس است. چنانچه این عامل عددی کمتر از ۱۰ داشته باشد عدم هم خطی متغیرها تأیید می‌شود. در پژوهش حاضر، عامل تورم واریانس در تمامی متغیرها کوچک‌تر از ۱۰ بود و عدم هم خطی تأیید شد (مارکولیدز و ریکو^۲، ۲۰۱۹). به منظور آزمون مدل مورد نظر از روش تحلیل مسیر استفاده شد. پارامترهای اندازه‌گیری روابط مستقیم در جدول ۲ ارائه شده است.

شکل ۱. مدل اصلاح شده حساسیت بین فردی بر اساس طرحواره طرد و بریدگی با نقش واسطه‌ای خودخاموشی و ترس از خود

در شکل ۱ مدل اصلاح شده‌ی پژوهش حاضر پس از حذف مسیرهای غیر معنادار رسم شده است. بدین معنا که مسیرهایی که معنادار نبودند اصلاح و حذف شدند ($0.01/0$) و همچنین مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش با حساسیت بین فردی در جدول ۲ و ۳ ذکر شده است.

جدول ۲. ضرایب مسیر مستقیم اثرات متغیرها و معنی‌داری پارامترهای برآورد شده

مسیر	بتا	M	SD	آماره T	مقادیر P
ترس از خود -> حساسیت بین فردی	۰/۳۱۵	۰/۳۱۴	۰/۰۴۹	۶/۴۱۱	۰/۰۰۱
خودخاموشی -> حساسیت بین فردی	۰/۴۷۵	۰/۴۸۰	۰/۰۴۴	۱۰/۷۹۷	۰/۰۰۱
طرحواره حوزه طرد و بریدگی -> ترس از خود	۰/۴۲۷	۰/۴۳۶	۰/۰۵۱	۸/۴۱۱	۰/۰۰۱
طرحواره حوزه طرد و بریدگی -> حساسیت بین فردی	۰/۱۸۰	۰/۱۷۸	۰/۰۴۴	۴/۰۴۲	۰/۰۰۱

1 Turner

2 Marcoulides & Raykov

۰/۰۰۱	۸/۱۸۱	۰/۰۵۲	۰/۴۳۲	۰/۴۲۴	طرحواره حوزه طرد و بریدگی -> خود خاموشی

نتایج اثرات مستقیم نشان می‌دهد که تمام مسیرها با بتای مثبت و مقادیر بالای ۱/۹۶ هستند همچنین مسیرها در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار برآورد شده‌اند که نشان می‌دهد تمامی مسیرهای مستقیم مسیر مورد تایید شده است. قوی‌ترین مسیر برای خود خاموشی -> حساسیت بین فردی و بعد از آن برای طرحواره حوزه طرد و بریدگی -> ترس از خود است. ضعیف‌ترین مسیر برای طرحواره حوزه طرد و بریدگی -> حساسیت بین فردی بود.

جدول ۳. ضرایب مسیر غیرمستقیم اثرات متغیرها و معنی‌داری پارامترهای برآورد شده

مسیر	بتا	میانگین	انحراف استاندارد	آماره T	مقادیر P
طرحواره حوزه طرد و بریدگی -> ترس از خود -> حساسیت بین فردی	۰/۱۳۵	۰/۱۳۷	۰/۰۲۷	۴/۹۶۷	۰/۰۰۱
طرحواره حوزه طرد و بریدگی -> خود خاموشی -> حساسیت بین فردی	۰/۲۰۱	۰/۲۰۷	۰/۰۳۰	۶/۷۱۴	۰/۰۰۱

بر اساس نتایج مسیرهای غیرمستقیم، تحلیل میانجی‌گری نشان می‌دهد که ترس از خود و خود خاموشی نقش واسطه‌ای معناداری بین طرحواره حوزه طرد و بریدگی و حساسیت بین فردی ایفا می‌کند. هر دو مسیر غیر مستقیم مثبت و معنی دار با مقدار تی بالای ۱/۹۶ بودند. خود خاموشی میانجیگری قوی تری نسبت به ترس از خود داشت. در جدول ۴ شاخص‌های برازش مدل اصلاح شده ذکر شده است.

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل

شاخص	حد بحرانی	مقدار برآورد شده مدل
GOF	۰/۲۵	۰/۳۵۵
Q2	بالای صفر	۰/۲۰۵
RMS تنای	کمتر از ۰/۱۲	۰/۰۹۸
SRMR	برابر و کمتر از ۰/۰۸	۰/۰۸

بر اساس داده‌های جدول شاخص‌های برازش، مقدار GOF برابر با ۰/۳۵۵ بوده که از حد بحرانی ۰/۲۵ بالاتر است و نشان‌دهنده برازش کلی مطلوب مدل است. شاخص Q^2 با مقدار ۰/۲۰۵ بالاتر از صفر بوده و به اعتبار پیش‌بینی مدل اشاره دارد. مقدار تنای RMS برابر با ۰/۰۹۸ کمتر از حد بحرانی ۰/۱۲ است و شاخص SRMR نیز دقیقاً روی مرز ۰/۰۸ قرار دارد که برازش مناسب ساختار مدل را تأیید می‌کند. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده، می‌توان گفت مدل پژوهش عملکرد خوبی داشته و ساختار کلی آن با داده‌ها هم‌خوانی مطلوبی دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف مدل ساختاری حساسیت بین فردی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار با توجه به نقش واسطه‌ای خودخاموشی و ترس از خود در دانشجویان زن انجام شد. نتایج حاکی از آن بود که طرحواره حوزه طرد و بریدگی به صورت غیر مستقیم و از طریق خود خاموشی قادر به پیش‌بینی حساسیت بین فردی بود. این یافته با نتایج رازقی و همکاران، (۱۴۰۴)، کایا و کایا، (۲۰۲۳). هیدس و همکاران (۲۰۲۲) و استوار و همکاران (۲۰۲۱) همسو بود. در تبیین یافته‌های فوق، می‌توان گفت که طرحواره‌های طرد و بریدگی ریشه در تجارب اولیه زندگی دارند که فرد را نسبت به احتمال طرد شدن یا رها شدن توسط دیگران حساس می‌کند. این طرحواره‌ها باعث می‌شوند فرد نسبت به رفتارهای دیگران بیش از حد مراقب و هشداردهنده باشد، اما این حساسیت به صورت مستقیم بروز نمی‌کند، بلکه در قالب مکانیسم‌های دفاعی مانند خود خاموشی نمود می‌یابد. خود خاموشی، به معنای سرکوب نیازها و احساسات فرد است تا از طرد و تنهایی جلوگیری کند؛ بنابراین، حساسیت بین فردی به طور غیرمستقیم از طریق این فرایند روانی شکل می‌گیرد (بلکمن و همکاران، ۲۰۲۴). خود خاموشی به عنوان یک راهبرد مقابله‌ای باعث می‌شود فرد به جای بیان مستقیم احساسات و نیازهایش، آن‌ها را در درون خود نگه

دارد تا از واکنش منفی دیگران جلوگیری کند. این سرکوب احساسات، فضای روانی فرد را پر از اضطراب و ترس از طرد شدن می‌کند که به افزایش حساسیت نسبت به رفتارهای دیگران منجر می‌شود. بنابراین، خود خاموشی پل ارتباطی میان طرحواره طرد و بریدگی و حساسیت بین فردی است که باعث می‌شود تاثیر این طرحواره‌ها به صورت غیرمستقیم بر حساسیت دیده شود (کایا و کایا، ۲۰۲۳). طرحواره‌های طرد و بریدگی باعث شکل‌گیری انتظارات منفی نسبت به روابط بین فردی می‌شوند. این انتظارات منفی باعث می‌شود فرد نسبت به کوچک‌ترین نشانه‌های بی‌توجهی یا طرد حساسیت نشان دهد، اما به دلیل ترس از برملا شدن آسیب‌پذیری خود، این احساسات را مستقیماً ابراز نمی‌کند. خود خاموشی در اینجا نقش واسطه را بازی می‌کند و به فرد کمک می‌کند تا در ظاهر روابط را حفظ کند، اما در درون خود به شدت نسبت به رفتارهای دیگران حساس باشد. خود خاموشی باعث افزایش فشار روانی و تعارض‌های درونی می‌شود که این حالت منجر به افزایش حساسیت هیجانی و شناختی نسبت به دیگران می‌گردد. به عبارت دیگر، فردی که احساسات خود را سرکوب می‌کند، به طور ناخودآگاه به دنبال نشانه‌های تهدیدآمیز در رفتار دیگران می‌گردد تا از طرد شدن جلوگیری کند. این فرآیند باعث می‌شود حساسیت بین فردی از طریق خود خاموشی تقویت و پیش‌بینی شود. خود خاموشی با کاهش عزت نفس و افزایش اضطراب همراه است. این کاهش عزت نفس باعث می‌شود فرد نسبت به واکنش‌های دیگران بسیار حساس‌تر شود، زیرا احساس می‌کند که مستحق توجه و احترام نیست. از این رو، طرحواره طرد و بریدگی که موجب احساس کم‌ارزشی می‌شود، به صورت غیرمستقیم از طریق خود خاموشی به افزایش حساسیت بین فردی می‌انجامد. به بیان دیگر، خود خاموشی به عنوان یک مسیر میانجی، اثر مخرب طرحواره‌های طرد و بریدگی را بر روابط اجتماعی فرد تشدید می‌کند (هیدس و همکاران، ۲۰۲۲).

از سویی دیگر نتایج پژوهش حاضر نشان داد که طرحواره حوزه طرد و بریدگی به صورت غیر مستقیم و از طریق ترس از خود قادر به پیش‌بینی حساسیت بین فردی بود. این یافته با نتایج لطیف و مولدینگ (۲۰۲۵)، اینوزو و همکاران، (۲۰۲۲) و جائیگر و همکاران (۲۰۲۱) همسو بود. در تبیین این یافته از پژوهش حاضر می‌توان اذعان کرد که طرحواره‌های طرد و بریدگی معمولاً ریشه در تجارب تلخ و آسیب‌زننده دوران کودکی دارند که باعث شکل‌گیری ترس از خود می‌شوند؛ یعنی فرد از مواجهه با بخش‌های آسیب‌پذیر و واقعی وجودش هراس دارد. این ترس از خود باعث می‌شود که فرد در روابط بین فردی از بیان احساسات واقعی و نیازهای خود اجتناب کند و به جای آن، رفتاری محافظه‌کارانه و حساس نسبت به واکنش‌های دیگران داشته باشد. بنابراین، حساسیت بین فردی به طور غیرمستقیم از طریق ترس از خود شکل می‌گیرد، چرا که این ترس، فرد را نسبت به احتمال طرد شدن بسیار آسیب‌پذیر می‌کند. ترس از خود باعث می‌شود فرد از تجربه احساسات منفی مانند شرم، گناه یا بی‌ارزشی گریزان باشد و برای جلوگیری از این احساسات ناخوشایند، خود را از دیگران دور نگه دارد یا واکنش‌های آنها را با حساسیت بالا دنبال کند. این روند روانی باعث می‌شود که فرد به طور دائم نسبت به رفتارهای دیگران هشیار و حساس باشد تا مبادا طرد یا رد شود، در حالی که این حساسیت به صورت مستقیم ناشی از طرحواره نیست بلکه از طریق ترس درونی فرد بروز می‌یابد (اینوزو و همکاران، ۲۰۲۲). ترس از خود منجر به ایجاد تصویری منفی از خویش می‌شود که فرد را به سمت حساسیت بیش از حد نسبت به بازخوردهای اجتماعی سوق می‌دهد. فرد با تصور اینکه ممکن است به دلیل نقاط ضعف یا کمبودهای درونی‌اش طرد شود، به هر نشانه‌ای از احتمال طرد واکنش تند و حساس نشان می‌دهد. از این رو، ترس از خود واسطه‌ای است که طرحواره‌های طرد و بریدگی را به حساسیت بین فردی پیوند می‌دهد. همچنین ترس از خود یک عامل بازدارنده در بروز صریح احساسات و نیازهای فرد است و باعث می‌شود فرد در تعاملات اجتماعی حالت تدافعی و گوش به زنگ به خود بگیرد. این حالت تدافعی ناشی از ترس از مواجهه با خود حقیقی و آسیب‌پذیر، حساسیت بین فردی را به شکلی غیرمستقیم افزایش می‌دهد، زیرا فرد برای حفظ امنیت روانی خود دائماً مراقب واکنش‌های دیگران است (لطیف و مولدینگ، ۲۰۲۵).

در مجموع یافته‌ها نشان می‌دهند که طرحواره حوزه طرد و بریدگی به‌طور غیرمستقیم از طریق خود خاموشی و ترس از خود قادر به پیش‌بینی حساسیت بین فردی است. این مکانیسم‌های روانی به‌عنوان واسطه‌هایی عمل می‌کنند که فرد را نسبت به احتمال طرد شدن حساس‌تر و در عین حال از ابراز احساسات واقعی خود باز می‌دارند. بنابراین، حساسیت بین فردی بیشتر محصول فرآیندهای درونی مانند خودخاموشی و ترس از مواجهه با خویش است تا تنها تاثیر مستقیم طرحواره‌های طرد و بریدگی. این نتیجه تأکید می‌کند که در درمان‌های روان‌شناختی، توجه ویژه‌ای باید به کاهش ترس از خود و تشویق به ابراز هیجانات داده شود تا حساسیت بین فردی بهبود یابد.

در زمینه محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به استفاده از پرسشنامه‌ها برای سنجش طرحواره‌ها، خودخاموشی و ترس از خود اشاره کرد که ممکن است با سوگیری همراه باشد، چون شرکت‌کنندگان ممکن است پاسخ‌های اجتماعی‌پسند بدهند یا از بیان واقعیت اجتناب

کنند. تمرکز پژوهش فقط بر زنان دانشجو موجب می‌شود نتایج قابل تعمیم به سایر گروه‌های جمعیتی مانند مردان، غیردانشجویان یا سنین مختلف نباشد. عوامل زمینه‌ای می‌توانند در شکل‌گیری طرحواره‌های ناسازگار و حساسیت بین‌فردی نقش مهمی داشته باشند، اما ممکن است در این مدل لحاظ نشده باشند. پیشنهاد می‌گردد برای کاهش سوگیری پاسخ‌دهی، استفاده از روش‌های ترکیبی مثل مصاحبه یا مشاهده‌های کلینیکی به همراه پرسشنامه‌ها توصیه می‌شود. انجام پژوهش‌های مشابه روی جمعیت‌های مختلف (مثلاً مردان یا افراد غیردانشجو) به فهم بهتر تعمیم‌پذیری یافته‌ها کمک خواهد کرد. گنجاندن متغیرهای زمینه‌ای به عنوان متغیرهای کنترل یا تحلیل‌های تعدیلی می‌تواند شفافیت بیشتری در فهم عوامل موثر ارائه دهد.

منابع

- پروایی، ش؛ مام شریفی، پ؛ و شهامت ده سرخ، ف. (۱۴۰۲). مدل خود خاموشی و گرایش به طلاق با نقش واسطه‌ای تعارض زناشویی در زنان متأهل. *رویش روان‌شناسی*، ۱۲ (۹)، ۱۶۹-۱۷۸. <http://frooyesh.ir/article-1-4750-fa.html>
- حیاتی، م؛ شهینی ییلاق، م؛ و کیخسروانی، م. (۱۴۰۲). تأثیر طرحواره‌درمانی بافتاری بر حساسیت بین‌فردی و خودکارآمدی مقابله‌ای دخترهای نوجوان دارای اضطراب اجتماعی. *فصل‌نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی*، ۱۴ (۱)، ۹۹-۱۱۴. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.22518126.1402.14.1.7.2>
- رازقی، ن؛ دهقانی، ا؛ قهاری، ش؛ و حقایق، ع. (۱۴۰۴). نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه ذهنیت‌های طرحواره‌ای با حل ناسازگاران تعارض زنان تک‌والد. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۴ (۱۴۵)، ۱۷۷-۱۹۵. <http://dx.doi.org/10.52547/JPS.24.145.177>
- رجبی، غ؛ ملک محمدی، ف؛ امان‌الهی فر، ع؛ و سودانی، م. (۱۳۹۴). خودانتقادی، جهت‌گیری مذهبی درونی، افسردگی و احساس تنهایی با میانجی‌گری خودخاموشی در دانشجویان درگیر رابطه‌ی رمانتیک: یک مدل تحلیل مسیر. *مجله اصول بهداشت روانی*، ۱۷ (۶)، ۲۸۴-۲۹۱. <https://doi.org/10.22038/jfmh.2015.5450>
- قاسمی، ن؛ صادق زاده، م؛ و آذرنیوشان، م. (۱۴۰۰). ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی پرسشنامه ترس از خود مرتبط با وسواس فکری عملی. *مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت*، ۸ (۶)، ۳۶-۲۴. <http://dx.doi.org/10.32598/shenakht.8.6.24>
- مام شریفی، پ؛ اسدی، م؛ و دادور ممقانی، ا. (۱۴۰۳). مدل خود خاموشی و افسردگی در زنان متأهل با نقش واسطه‌ای تنظیم هیجان. *رویش روان‌شناسی*، ۱۳ (۶)، ۲۱۱-۲۲۰. <http://frooyesh.ir/article-1-5167-fa.html>
- Aardema, F., Moulding, R., Radomsky, A. S., Doron, G., Allamby, J., & Souki, E. (2013). Fear of self and obsessiveness: Development and validation of the Fear of Self Questionnaire. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 2(3), 306-315. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2013.05.005>
- Blackman, L. C., Pizarro-Campagna, E., & Pilkington, P. D. (2024). Early Maladaptive Schemas and Dissociative Symptoms: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Clinical psychology & psychotherapy*, 31(6), e70026. <https://doi.org/10.1002/cpp.70026>
- Boyce, P., & Parker, G. (1989). Development of a scale to measure interpersonal sensitivity. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 23(3), 341-351. <https://doi.org/10.3109/00048678909068291>
- Cardoso, B. L. A., Lima, A. F. A., Costa, F. R. M., Loose, C., Liu, X., & Fabris, M. A. (2024). Sociocultural Implications in the Development of Early Maladaptive Schemas in Adolescents Belonging to Sexual and Gender Minorities. *International journal of environmental research and public health*, 21(8), 971. <https://doi.org/10.3390/ijerph21080971>
- Collins, S., Orth, T., Brunton, R., & Dryer, R. (2023). Child abuse and wellbeing: Examining the roles of self-compassion and fear of self. *Child abuse & neglect*, 138, 106089. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2023.106089>
- Dirzyte, A., Perminas, A., Skarnulyte, A., Gajdoskiene, I., Bitinaite, R., & Patapas, A. (2024). Early maladaptive schemas' associations with big-five personality traits in two non-clinical adult samples from different cultural backgrounds. *European Journal of Mental Health*, 19, Article e0015. <https://doi.org/10.5708/EJMH.19.2024.0015>
- Georgiades, A., Almuqrin, A., Rubinic, P., Mouhitzadeh, K., Tognin, S., & Mechelli, A. (2023). Psychosocial stress, interpersonal sensitivity, and social withdrawal in clinical high risk for psychosis: a systematic review. *Schizophrenia (Heidelberg, Germany)*, 9(1), 38. <https://doi.org/10.1038/s41537-023-00362-z>
- Hideese, S., Matsuo, J., Ishida, I., Yokota, Y., Ota, M., Hattori, K., & Kunugi, H. (2022). Relationship between Interpersonal Sensitivity Measure score and clinical symptoms in patients with major psychiatric disorders and healthy individuals. *PCN reports : psychiatry and clinical neurosciences*, 1(2), e18. <https://doi.org/10.1002/pcn5.18>
- Hill, L., & Vera, E. M. (2025). Impostor phenomenon, group stereotype endorsement, and Black college women's mental health. *Journal of Black Psychology*, 51(1), 33-57. <https://doi.org/10.1177/00957984241287251>
- Inman, E. M., & London, B. (2022). Self-silencing Mediates the Relationship Between Rejection Sensitivity and Intimate Partner Violence. *Journal of interpersonal violence*, 37(13-14), NP12475-NP12494. <https://doi.org/10.1177/0886260521997948>

- Inozu, M., Kahya, Y., Üzümcü, E., & Evliyaoğlu, E. S. (2022). An examination of the fear of self and religiosity as either related or independent vulnerability factors for mental contamination. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 34, 100740. <http://doi.org/10.1016/j.jocrd.2022.100740>
- Jaeger, T., Moulding, R., Yang, Y. H., David, J., Knight, T., & Norberg, M. M. (2021). A systematic review of obsessive-compulsive disorder and self: Self-esteem, feared self, self-ambivalence, egodystonicity, early maladaptive schemas, and self concealment. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 31, 1–47. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2021.100665>
- Jack, D. C., & Dill, D. (1992). *Silencing the Self Scale (STSS)* [Database record]. APA PsycTests. <https://doi.org/10.1037/t07263-000>
- Kaya, M. D., & Kaya, F. (2023). The relationship between self-silencing and general distress: Does self-esteem play a mediating role? *Kıbrıs Türk Psikiyatri ve Psikoloji Dergisi*, 5(2), 95–104. <https://psycnet.apa.org/record/2023-99584-001>
- Kline, R. B. (2023). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford publications. <https://psycnet.apa.org/record/2010-18801-0000>
- Latif, N., & Moulding, R. (2025). Lose yourself: feared self, emotion regulation, and obsessive-compulsive and eating disorder symptomatology. *Australian Psychologist*, 60(1), 15–27. <https://doi.org/10.1080/00050067.2024.2342808>
- Liu, X., Wang, Z., Zhang, C., Xu, J., Shen, Z., Peng, L., Mi, Y., & Xu, H. (2024). Psychological Capital and Its Factors as Mediators Between Interpersonal Sensitivity and Depressive Symptoms Among Chinese Undergraduates. *Psychology research and behavior management*, 17, 429–441. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S452993>
- Mohammadian, Y., Mahaki, B., Lavasani, F. F., Dehghani, M., & Vahid, M. A. (2017). The psychometric properties of the Persian version of interpersonal sensitivity measure. *Journal of Research in Medical Sciences*, 22(1), 10. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC5361440/>
- Ostovar, S., Bagheri, R., Griffiths, M. D., & Mohd Hashima, I. H. (2021). Internet addiction and maladaptive schemas: The potential role of disconnection/rejection and impaired autonomy/performance. *Clinical psychology & psychotherapy*, 28(6), 1509–1524. <https://doi.org/10.1002/cpp.2581>
- Oei, T. P. S., & Baranoff, J. (2007). Young schema questionnaire: Review of psychometric and measurement issues. *Australian Journal of Psychology*, 59(2), 78–86. <https://doi.org/10.1080/00049530601148397>
- Pei, J., Amanvermez, Y., Vigo, D., Puyat, J., Kessler, R. C., Mortier, P., Bruffaerts, R., Rankin, O., Chua, S. N., Martínez, V., Rapsey, C., Fodor, L. A., David, O. A., Garcia, C., & Cuijpers, P. (2024). Sociodemographic Correlates of Mental Health Treatment Seeking Among College Students: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Psychiatric services (Washington, D.C.)*, 75(6), 556–569. <https://doi.org/10.1176/appi.ps.20230414>
- Pilkington, P. D., Bishop, A., & Younan, R. (2021). Adverse childhood experiences and early maladaptive schemas in adulthood: A systematic review and meta-analysis. *Clinical psychology & psychotherapy*, 28(3), 569–584. <https://doi.org/10.1002/cpp.2533>
- Zhu, X., Lian, W., & Fan, L. (2024). Network analysis of Internet addiction, online social anxiety, fear of missing out, and interpersonal sensitivity among Chinese university students. *Depression and Anxiety*, 2024, Article 5447802. <https://doi.org/10.1155/2024/5447802>